

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ
ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ
ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД
«ФОНД РОЗВИТКУ ГРОМАДИ «ІНІЦІАТИВА» (м.
Полтава)
ГО ІНСТИТУТ РЕФОРМ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ
СУСПІЛЬСТВА (м. Суми)
РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР З НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ
ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ У ПОЛТАВСЬКІЙ
ОБЛАСТІ

**ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ В УКРАЇНІ:
ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ГРОМАД
МІСТ ОБЛАСНОГО ЗНАЧЕННЯ**

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

**Полтава
«Дивосвіт»
2017**

УДК 338.244.47:005.591.46:34(477)

Д11

Редакційна колегія:

Лозинська Т. М., д.держ.упр., професор., завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, Полтавська державна аграрна академія;

Іваніна О. В., консультант Національного Демократичного Інституту Міжнародних Відносин (NDI);

Сердюк О. І., к.е.н., доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування, Полтавська державна аграрна академія;

Мирна О. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування, Полтавська державна аграрна академія.

Відповідальний за випуск: к.е.н., доцент О. В. Мирна

Децентралізація влади в Україні: виклики та можливості для громад міст обласного значення : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. 01 лист. 2017 р., (ПДАА, м. Полтава). – Полтава : Дивосвіт, 2017. – 214 с.

ISBN 978-617-633-203-9.

Збірник містить матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції «Децентралізація влади в Україні: виклики та можливості для громад міст обласного значення», яка відбулася 01 листопада 2017 р., з актуальних питань об'єднання громад міст обласного значення, просторового розвитку міст, стратегічного планування їх розвитку, щодо сучасних тенденцій урбанізації.

УДК 338.244.47:005.591.46:34(477)

Це видання стало можливим в межах спільної реалізації Полтавським обласним благодійним фондом «Фонд розвитку громад «Ініціатива» та Центром політико-правових реформ **проекту «Посилення спроможності організацій громадянського суспільства у регіонах України впливати на органи державної влади та місцевого самоврядування з метою прискорення реформ»**, який фінансується Програмою МАТРА Посольства Королівства Нідерландів в Україні.

ISBN 978-617-633-203-9.

© Колектив авторів, 2017.

© Дивосвіт, 2017.

Шиян Євгеній Олександрович ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЯК СКЛАДОВА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	177
---	-----

СЕКЦІЯ 4

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УРБАНІЗАЦІЇ

Вибиванець Анастасія Борисівна РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	180
Дроздов Денис Володимирович НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ І ЗА КОРДОНОМ	184
Лозинська Тамара Миколаївна УПРАВЛІННЯ МІСТОМ, ЗОРІЄНТОВАНИМ НА РОЗВИТОК	187
Лубко Катерина Валентинівна ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУЖБОВЦЯ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	190
Петько Тетяна Миколаївна Е-УРЯДУВАННЯ ЯК НОВА МОДЕЛЬ ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ І СУСПІЛЬСТВА	194
Шупта Ірина Миколаївна КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ, КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА : ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА СУЧАСНІ ПРАКТИКИ	198
Яковлева Оксана Сергіївна ПРОЦЕС УРБАНІЗАЦІЇ ЯК СВІТОВЕ ЯВИЩЕ РЕЗОЛЮЦІЯ	204 209

УПРАВЛІННЯ МІСТОМ, ЗОРІЄНТОВАНИМ НА РОЗВИТОК

Лозинська Тамара Миколаївна

д. держ. упр., професор

завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавської державної аграрної академії

В останні роки науковці, футурологи, політики приділяють значну увагу процесам урбанізації, управлінню містами, створенню міського середовища, більш комфортного для проживання. Зростання уваги до майбутнього розвитку міст пояснюється декількома обставинами. Насамперед, міста суттєво впливають на характер публічної політики, домінуючим принципом якої стає партнерство заради безпеки та соціальної стабільності. Міста виступають каталізаторами економічного та соціального розвитку, оскільки в них закумульовані величезні ресурси, зосереджено інтелектуальний, науковий, промисловий тощо потенціал, що не може не впливати на національну політику. Врешті, стан міста: його інфраструктура, логістика, просторове розміщення промислових і житлових об'єктів, ландшафти, історичні пам'ятки, культурні шедеври та ін. впливає на імідж країни, створює її репутацію, є красномовним свідченням якості публічної політики.

На 1 січня 2014 р. в Україні налічувалося 460 міст, у яких проживало 60,5 % населення країни. Переважна більшість цих міст є невеликими за чисельністю населення: усього чотири міста мають населення більше 1 млн (Київ – 2,6 млн, Харків – 1,5 млн, Дніпро - 1,1 млн, Одеса – 1 млн); три міста (Запоріжжя, Львів і Кривий Ріг) налічують понад

Секція 4. Сучасні тенденції урбанізації

0,5 млн мешканців; 153 міста (без міст Автономної республіки Крим, неконтрольованих територій Донецької та Луганської областей) – більше 50 тис. мешканців; усі інші – до 50 тис. мешканців.

Міста, які є найбільшими економічними, культурними центрами, мають розвинену промисловість, комунальне господарство, значний державний житловий фонд, з кількістю населення понад 50 тисяч осіб віднесено до міст обласного значення (в окремих випадках до таких категорій можуть бути віднесені міста з меншою за 50 тисяч осіб кількістю населення) [1].

Світовими тенденціями у розвитку як великих, так і малих міст є делегування функцій управління від центральних органів влади до міст та практичне втілення концепції «розумного міста» («smart city»). Обидві тенденції є наслідками урбанізації, яка обумовила створення мегаполісів, перевантажених господарською діяльністю людей, незручних для проживання і складних для управління [2]. Процеси децентралізації управління та створення «розумного міста» – взаємопов'язані та взаємообумовлені, оскільки забезпечення розвитку міста покладається на його мешканців, які за допомогою інформаційних технологій здатні своєчасно реагувати на процеси, що відбуваються в місті, втручатися в події, надавати фахові поради керівництву, повідомляти про проблеми, а також отримувати інформацію про стан міського середовища (вуличні ремонти, масові заходи, дорожні затори, побутові проблеми, зміни в процедурах надання адміністративних послуг тощо).

При проектуванні та будові нових кварталів міст усвідомлюється і враховується взаємна інфраструктурна залежність постачання електрики, води, тепла, газу, утилізації відходів, транспортної логістики тощо. На

Секція 4. Сучасні тенденції урбанізації

перший план в управлінні містом виходить покращення якості надання послуг і підвищення ефективності функціонування інфраструктури міста [3].

У межах оптимізації управлінського процесу доволі часто використовуються прогностичні обчислювання, які можуть бути корисними для вирішення багатьох завдань, як, наприклад, поліпшення руху на дорогах і запобігання заторів або проектування каналізаційних мереж, але в контексті майбутнього розвитку міста їх роль є обмеженою, оскільки процес розвитку великих спільнот, скупчених на невеликій площі, залишається малопрогнозованим і залежним від багатьох подій. Тому все більше надії покладається на партисипативне (учасницьке) управління, за допомогою якого громада може домогтися швидших змін і ефективного використання ресурсів міста, бо влада зазвичай реагує повільно [4]. Побудова життєвого середовища, таким чином, здійснюється із залученням та за участі мешканців міста, а система управління функціонує як «зверху-вниз», так і «знизу-вгору».

При цьому міста стають все менш гомогенними, а перед владою постає завдання забезпечити їх стабільність при зростанні різноманітності, та справедливе представництво в міському управлінні для всіх. Міста, ймовірно, й надалі збільшуватимуть автономію в прийнятті рішень, що сприятиме формуванню різних механізмів управління.

Список використаних джерел:

1. Адміністративно-територіальний устрій України. Шляхи реформування./ [Яцуба В. Г., Яцюк В. А., Матвійшин О. Я. та ін.]. – К., 2007. – 366 с.
2. Запорожець С. Організація управління містом як агломераційним центром /С. Запорожець. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

Секція 4. Сучасні тенденції урбанізації

3. Ускова Т. В. Управление современным городом: направленная модернизация /Т. В. Ускова, А. Н. Нестеров; под ред. д. э. н., проф. В. А. Ильина. – Вологда: ИСЭРТ РАН, 2010. – 196 с.

4. Планування міста і партисипація. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : breakwest.com.ua/zakhody/42-planuvannia-mista-s-partyrypatsiia.

ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУЖБОВЦЯ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Лубко Катерина Валентинівна

здобувач вищої освіти СВО «Магістр»

спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

Полтавської державної аграрної академії

Науковий керівник: д.держ.упр., професор Лозинська Т. М.

За своєю природою місцеве самоврядування є специфічною формою реалізації публічної влади, яка відрізняється від державної влади тим, що втілює місцеві інтереси територіальних колективів, на відміну від природи держави, яка втілює загальнодержавні інтереси.

Міське самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їхні виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Міське самоврядування в Україні здійснюється на принципах: народовладдя; законності; гласності; колегіальності; поєднання місцевих і державних інтересів;